

Behandeling van traumagerelateerde stoornissen op latere leeftijd: veilig en effectief

ARTIKEL

LITERATUUR

- Lely JCG, Knipscheer JW, Moerbeek M, Ter Heide FJJ, van den Bout J, Kleber RJ. Randomised controlled trial comparing narrative exposure therapy with present-centred therapy for older patients with post-traumatic stress disorder. *Br J Psychiatry* 2019; 214: 369-77.

AUTEUR

JEANNETTE LELY

E-mail: j.lely@centrum45.nl

Waarom dit onderzoek?

Ouderen vormen een groeiende populatie binnen onze samenleving. Tot nu toe zijn er slechts weinig gecontroleerde studies uitgevoerd naar de psychologische behandeling van senioren met posttraumatische stressstoornis (PTSS). Wij wilden de empirische basis voor de behandeling van deze doelgroep verbreden en onderzochten daartoe twee geprotocolleerde behandelingen: narratieve exposuretherapie (NET) en *present-centered therapy* (PCT). NET biedt imaginaire exposure in een autobiografische bedding; PCT richt zich *niet* op traumatische herinneringen, maar op actuele stressoren en interpersoonlijke problemen.

Onderzoeksvraag

Zijn NET en PCT even effectief in symptoomreductie van PTSS bij ouderen?

Hoe werd dit onderzocht?

In een gerandomiseerde gecontroleerde studie werden de behandelresultaten van de twee interventies (11 zittingen van 90 minuten) vergeleken op de *Clinician Administered PTSD (CAPS, voor DSM-IV)* op 3 meetmomenten: voor en na behandeling en 4 maanden nadien. Deelnemers waren 28 patiënten met PTSS vanaf 55 jaar die zich meldden voor een individuele behandeling bij de poliklinieken van Centrum '45 en het Sinai Centrum. Wegens een zeer variabele behandel- en follow-upduur verrichtten we een multilevelanalyse op basis van een *mixed effects piecewise growth model*.

Belangrijkste resultaten

Beide behandelingen zijn veilig en effectief voor ouderen. Geen enkele deelnemer staakte voortijdig de behandeling op grond van symptoomtoename. De meerderheid van de deelnemers bereikte een klinisch relevante vermindering in PTSS-symptomen (NET: 71%; PCT: 50%). Beide behandelingen verschilden echter in hun herstelprofiel: tijdens de behandeling liet de PCT-groep een snelle symptoomdaling zien, resulterend in een middelgroot verschil bij de nameting ($d = 0,44$). De symptoomdaling in de NET-groep was statistisch significant, maar meer geleidelijk. Vier maanden na de behandeling was er geen significant verschil meer tussen de groepen. Op dat moment was in de PCT-groep een terugval zichtbaar voor herbelevingen en vermijding.

Consequenties voor de praktijk

De bevindingen van deze studie suggereren dat pessimistische verwachtingen over psychotherapie bij ouderen met PTSS ongegrond zijn. De beschikbaarheid van twee verschillende behandelmethoden maakt het mogelijk rekening te houden met patiëntvoorkeuren. Nader onderzoek bij deze doelgroep, zoals een vergelijking met EMDR, verdient aanbeveling.